

บทคัดย่อ

ดนตรีอีสานเหนือได้รับการสืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งโดยวิธีมุขปาฐะ คนตรีที่มีชื่อเสียงของชาวอีสานเหนือได้แก่ หมอลำ คือการขับร้องแบบอีสานเหนือซึ่งมีแคน ประกอบ และวงโปงลาง ซึ่งประกอบไปด้วยโปงลาง พิณ โหวด กลอง และเครื่องกำกับจังหวะอย่างอื่น การเรียนการสอนมักดำเนินที่บ้านของครู ทำให้ครูและศิษย์มีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกัน ผู้เรียนมิใช่จะได้รับแต่เพียงวิชาความรู้ด้านดนตรีเท่านั้น เขายังได้เรียนรู้การที่จะประกอบวิชาชีพ นักดนตรีอย่างเป็นที่ชื่นชมของคนในสังคม ศิลปินที่เชี่ยวชาญจะถ่ายทอดความรู้เรื่องพิธีกรรมการบูชาครูไปยังอนุชน ซึ่งพิธีกรรมนี้ถือเป็นพิธีกรรมที่สำคัญสำหรับผู้เริ่มเรียนและผู้แสดง เครื่องบูชาครูสะท้อนความเชื่อของศิลปิน ซึ่งมีเรื่องเหนือธรรมชาติเกี่ยวกับเทพเจ้าและสิ่งศักดิ์สิทธิ์เข้ามาเกี่ยวข้อง

การสืบสานวัฒนธรรมดนตรีนอกจากจะเป็นการอนุรักษ์ดนตรีที่คงมาแล้วยังเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาของท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์อันโดดเด่น ตลอดจนความรู้ด้านวัฒนธรรมดนตรี ท้องถิ่นที่ต่างกันของไทยให้คงอยู่สืบไปอีกด้วย

Abstract

Thai folk music of the upper northeastern region of Thailand (the upper Isan) has been transmitted from generation to generation by memorization. The most popular musical profession within this area is the Moh Lum – the Northeastern styled vocalist accompanied with Khean – the ancient Northeast region's long-pipe mouth organ, and Ponglang – the band consists of Ponglang(the vertical xylophone), Pin (lute) Khean, Vode (short pipe mouth organ), and other rhythmic percussions. There is a very close and a somewhat familiar relationship between the music teacher and the student since the study always takes place in the teacher's home. There the student gains not only musical knowledge but also learns from this role model such as how to obtain music professionalism and conduct themselves in an admirable way in the community.

These musical masters whom spent their life exploring folk music, have also passed down a ceremony of showing respect to the teacher. This ritual of respect is one of the most important facets of music instruction for the beginner. The typical offering in this ritual reflects the beliefs of the people whom are involved. There are also some myths about spirits and gods involved with the ceremony.

The continuity of traditional oral music teaching and the ceremony of showing respect to the teacher has preserved not only the beautiful music. It has preserved the expression of their unique identity, ways of thought and endogenous cultural knowledge that is distinct from other regions of Thailand.